

El 2 d'agost l'Iraq va envair Kuwait

La mare de totes les invasions

El 2 d'agost del 1990 els tancs iraquians entraven a la ciutat de Kuwait, desencadenat la crisi més greu de la postguerra freda. Un any després Saddam Hussein continua en el poder però no mana a Kuwait.

Aniversari de la invasió de l'emirat.

ARXIU

Aquesta nit l'emir no dormirà a Palau". Amb aquesta frase diuen que va ser Saddam Hussein va explicar a un reduït grup de quatre dels seus oficials el sentit exacte de les maniobres militars que la Guàrdia Republicana feia a la frontera entre l'Iraq i Kuwait. Una emissió de Ràdio Bagdad anuncia que les tropes iraquianes han acudit a l'emirat per donar suport a un govern lliure i provisional de l'emirat que els ha demanat ajuda. Aquella mateixa nit l'ONU emet la primera de les resolucions sobre la invasió, la 660, que exigeix la retirada de les tropes iraquianes. Al dia següent una insòlita declaració conjunta dels caps de la diplomàcia americana i soviètica reclama la retirada iraquiana. És la primera vegada

que passa des del final de la II Guerra Mundial però encara no es valora la crisi en la seua dimensió exacta. I no es valorarà fins el dia 5, quan George Bush fa el seu primer advertiment seriós. Immediatament Jim Baker va a l'Aràbia Saudita i convenç el rei, amb unes fotos de satèl·lit, que els iraquians volen seguir la invasió cap al seu país. El rei Fadh, atabalat, accedeix que els Estats Units despleguen una força militar al Golf, desplegament que s'inicia el dia 8. L'operació Escut del Desert comença el dia 9 i els primers soldats egipcis i britànics se sumen al contingent nord-americà el dia 11. El dotze d'agost, només deu dies després de la invasió, Saddam Hussein ja presenta un pla de retirada que no és acceptat perquè contempla un esquema general a tot

l'Orient Mitjà. El dia 15 es desvetlla una altra clau de l'operació: els Estats Units anuncien que la seua intenció no és només protegir l'Aràbia Saudita sinó obligar l'Iraq a retirar-se de Kuwait. La guerra era, a partir d'aquell moment, inevitable.

Però no arribaria fins els primers dies de gener del 1991. En aquests llarguíssims cinc mesos la tensió va anar creixent de manera paulatina. Primer l'Iraq va segrestar els 15.000 occidentals que hi havia al país i els va obligar a fer d'escuts humans contra la invasió. Més tard l'ONU endureix les condicions del bloqueig i, sota una pressió intensa dels Estats Units, autoritza amb reserves l'ús de la força contra l'Iraq. Diversos països van sumant-se a la coalició antiiraquiana al mateix temps que creix la tensió en el

món musulmà. El 26 d'agost l'estat espanyol envia tres vaixells a la zona del conflicte. El 4 de setembre, el primer vaixell iraquí és interceptat mentre les borses de tot el món cauen en picat. I enmig de la confrontació George Bush anuncia, exultant, que ha nascut un nou ordre mundial. Ho fa el 12 de setembre, un dia abans que Síria, sorprenentment, anuncie la seua incorporació a les forces multinacionals. I també un dia abans que el *Washington Post* anuncie que l'Iraq va advertir als Estats Units que anava a envair Kuwait. La polèmica sobre si l'am-

l'estat hebreu quan esclate la guerra.

El conflicte armat esclata el 17 de gener, després d'unes setmanes de suspens i intriga, amb una trobada entre Baker i Tarek Aziz a Ginebra que no va servir per a res.

Després de mesos parlant de "la mare de totes les batalles" la guerra resulta ser un passeig per a les forces nord-americanes. 158 vaixells de guerra, dels quals 108 eren de l'US Navy. 2.600 avions de combat aliats, dels quals eren 1.800 nord-americanos, 4.880 carros de combat, tres mil dels quals es trobarien sota la bandera

davant. Míssils, bombes guiades, avions invisibles, tot, es va usar per a doblegar Saddam que, finalment, es va veure obligat a marxar de Kuwait deixant a l'autopista la mortaldat més forta de la guerra quan els aviadors aliats van metrallar sense contemplacions tots els que fugien.

¿I després? Un any després de l'inici del conflicte Saddam Hussein continua al poder, la democràcia no ha arribat a Kuwait (ara lliure) i Israel continua posant impediments a un arranjament regional constructiu. Aquestes eren en teoria les tres premisses polítiques sota les quals es

Les incògnites de la guerra no estan encara resoltes.

ARXIU

baixadora nord-americana April Glaspie va fer creure a Saddam que els Estats Units no veurien amb mals ulls la invasió es fa oberta i encara està per aclarir.

Cap a finals de setembre l'Iraq llança la primera bomba, encara política. Anuncia que atacarà Israel si algú l'ataca. L'ONU respon decretant l'embargament aeri. El 7 d'octubre la primera fase de l'operació Escut del Desert ja és completa. Tres dies després, per primer vegada en dècades, els Estats Units accepten votar una resolució contra Israel a l'ONU. La necessitat bèl·lica comença a produir canvis significatius en les amistats tradicionals de l'Orient Mitjà. D'amagat, però, els Estats Units faciliten a Israel tota la informació sobre la crisi i seguretats plenes que defensaran

de les barres i les estrelles, i quasi 700.000 soldats, van ser suficients per a destruir les ben pensades però poc eficaces defenses iraquianes, sobretot la temuda Guàrdia Republicana.

És difícil entendre com es va enfonsar d'una manera tan súbita un exèrcit, com l'iraquí, preparat durant mesos per afrontar el combat. És cert, però, que des del moment que es va donar l'ordre de foc va caure sobre l'Iraq una pluja de destrucció com mai en la història havia estat vista. Durant tres setmanes l'Iraq va rebre l'impacte equivalent a sis bombes atòmiques. Anihilada ràpidament l'aviació iraquiana (en part per la deserció cap a l'Iraq) els aviadors aliats van poder fer tants vols com van voler destruint una vegada i una altra tot allò que trobaven al

va fer la guerra. Es volia traure Saddam del poder, portar la democràcia a Kuwait i acabar amb el conflicte entre els àrabs i els israelians (que havia estat a punt de posar-ho tot de volta i mitja gràcies als atacs amb míssils iraquians sobre objectius civils a Tel-Aviv). Els interrogants principals de la guerra, doncs, haurien de continuar oberts. Com continuen obertes moltes incògnites més: ¿es va exagerar el poder militar iraquí? ¿es podia haver evitat tanta destrucció? ¿va actuar l'ONU sobiranament o sota dictat? ¿es va permetre somiar als kurds per després matar-los? Una guerra ben estranya, aquesta, que tots vam viure tan intensament ara fa un any.

Vicent Partal